

EIROPADOME

**Briselē, 2013. gada 14. martā
(OR. en)**

EUCO 23/13

**CO EUR 3
CONCL 2**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: **EIROPADOME
2013. gada 14. un 15. marts**

SECINĀJUMI

Pielikumā pievienoti Eiropadomes (2013. gada 14. un 15. marts) sanāksmes secinājumi.

Pēdējo gadu laikā mēs esam daudz darījuši, lai risinātu finanšu un valstu parādu krīzes radītās neatliekamās problēmas, ar mērķi sagatavot atgriešanās ceļu uz noturīgu un nodarbinātību veicinošu izaugsmi un virzīties uz uzlabotu ekonomikas pārvaldību gan Eiropas Savienības, gan eurozonas līmenī. Daudz kas ir paveikts, lai gan pastāv vēl zināma nenoteiktība finanšu tirgos. Tomēr prognoze par ekonomiskās aktivitātes stagnāciju 2013. gadā un nepieņemami augstie bezdarba līmeņi norāda, cik ļoti svarīgi ir paātrināt centienus prioritārā kārtā atbalstīt izaugsmi, tajā pašā laikā tiecoties panākt uz izaugsmi vērstu fiskālo konsolidāciju. Eiropadome sarīkoja vispusīgu apspriedi par ekonomikas un sociālo situāciju un noteica nostādnes dalībvalstu un Eiropas Savienības ekonomikas politikai 2013. gadā. Būtu jāpievērš uzmanība pieņemto lēmumu īstenošanai, it īpaši attiecībā uz Izaugsmes un nodarbinātības paktu. Par sevišķu prioritāti ir jāizvirza jauniešu nodarbinātības atbalstīšana un izaugsmes un konkurētspējas veicināšana. Jūnijā Eiropadome atkārtoti izvērtēs rīcībpolitiku, kas minēto prioritāšu īstenošanai tiek noteikta valstu līmenī, kā arī izskatīs Izaugsmes un nodarbinātības pakta īstenošanu. Tā vienojās tuvāko mēnešu laikā apspriest konkrētus tematus, kuriem ir liels potenciāls nodrošināt izaugsmi un nodarbinātību. Ņemot vērā jūnijā paredzēto sanākumi, Eiropadome arī pārlūkoja pašreizējo darbu pie ekonomiskās un monetārās savienības (EMS) padziļināšanas.

I. EKONOMIKAS UN SOCIĀLĀ POLITIKA

Eiropas pusgads – konkurētspējas, izaugsmes un nodarbinātības veicināšana, jo īpaši attiecībā uz jauniešiem

1. Saskaņā ar pagājušā gada decembrī panākto vienošanos dalībvalstis un Eiropas Savienība apņēmīgi rīkojas, lai veicinātu konkurētspēju, izaugsmi un nodarbinātību saskaņā ar šādām gada izaugsmes pētījumā izklāstītām prioritātēm:
 - a) turpināt diferencētu, uz izaugsmi vērstu fiskālo konsolidāciju;
 - b) atjaunot normālu ekonomikas kreditēšanu;
 - c) veicināt izaugsmi un konkurētspēju;
 - d) mazināt bezdarbu un krīzes sociālās sekas;
 - e) modernizēt publisko pārvaldi.

2. Joprojām ir svarīga īstenošana. Ir vajadzīga apņēmīga rīcība, lai balstītu stingro politisko apņemšanos veicināt izaugsmi un nodarbinātību un lai reaģētu uz fiskālām, makroekonomiskām un strukturālām problēmām. Viss minētais būtu jāatspoguļo dalībvalstu valsts reformu programmās un stabilitātes un konverģences programmās, pilnīgi ņemot vērā apspriedes, kas saistībā ar Eiropas pusgadu noritējušas Padomē par Komisijas sagatavoto gada izaugsmes pētījumu, kā izklāstīts prezidentvalsts kopsavilkuma ziņojumā un attiecīgajos Padomes secinājumos ¹, kā arī ņemot vērā analīzi, ko Komisija sniegusi saistībā ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru, tostarp brīdināšanas mehānisma ziņojumā.
3. Tiek gūtas būtiskas sekmes ceļā uz to, lai panāktu strukturāli līdzsvarotus budžetus, un šīm sekmēm ir jāturpinās. Eiropadome jo īpaši uzsver nepieciešamību pēc diferencētas, uz izaugsmi vērstas fiskālās konsolidācijas, tomēr atgādinot par iespējām, ko sniedz pastāvošie fiskālie noteikumi Stabilitātes un izaugsmes paktā un Līgumā par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību (LSKP).
4. Dalībvalstu līmenī būtu vajadzīga piemērota izdevumu un ieņēmumu pasākumu kombinācija, tostarp mērķtiecīgi īstermiņa pasākumi nolūkā veicināt izaugsmi un atbalstīt darbvietu radīšanu, it īpaši attiecībā uz jauniešiem, un prioritāte izaugsmei labvēlīgām investīcijām. Šajā sakarībā Eiropadome atgādina – vienlaikus pilnīgi ievērojot Stabilitātes un izaugsmes pakta, tās iespējas, ko sniedz pastāvošā ES fiskālā sistēma, lai panāktu līdzsvaru starp vajadzību pēc produktīvām publiskām investīcijām un fiskālās disciplīnas mērķiem, var izmantot minētā pakta preventīvajā daļā.

¹ Padomes 2013. gada 12. februāra secinājumi par gada izaugsmes pētījumu un brīdināšanas mehānisma ziņojumu, Padomes 2013. gada 15. februāra secinājumi par izglītību, Padomes 2013. gada 28. februāra secinājumi par politiskām norādēm nodarbinātības un sociālās politikas jomā un Padomes 2013. gada 5. marta secinājumi par publisko izdevumu kvalitāti.

5. Fiskālajai konsolidācijai un finanšu stabilitātes atjaunošanai ir jānotiek rokrokā ar labi izplānotām strukturālām reformām, kuru mērķis ir veicināt ilgtspējīgu izaugsmi, nodarbinātību un konkurētspēju un koriģēt makroekonomikas nelīdzsvarotību. Šajā ziņā Eiropadome atgādina, cik svarīgi ir novirzīt nodokļus no darbaspēka – piemērotos gadījumos un atzīstot dalībvalstu kompetenci šajā jomā –, lai tādējādi palīdzētu palielināt nodarbinātību un konkurētspēju.
6. Grūtas fiskālās konsolidācijas apstākļos ir svarīgi nodrošināt, lai visi maksātu savus nodokļus. Tādēļ ir vajadzīgi atjaunoti centieni, lai uzlabotu nodokļu iekasēšanas efektivitāti un novērstu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, tostarp izmantojot uzkrājumu nodokļa nolīgumus ar trešām valstīm un strauji gūstot panākumus ar PVN saistītas krāpšanas problēmu risināšanā. Ir vajadzīga cieša sadarbība ar ESAO un G20, lai izstrādātu starptautiski saskaņotus standartus ar mērķi novērst nodokļu bāzes samazināšanos un peļņas novirzīšanu. Šajā nolūkā ES koordinēs savas nostājas. Būtu jāturpina darbs ar vēl atklātajiem nodokļu jautājumiem, piemēram, priekšlikumiem par enerģijas nodokļiem, par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi un par Uzkrājumu nodokļa direktīvas pārskatīšanu. Eiropadome ņem vērā, ka turpinās darbs attiecībā uz ciešāku sadarbību finanšu darījumu nodokļa jomā.

7. Kas attiecas uz ES līmenī veiktu rīcību, pamatnostādnes, par kurām pēdējo mēnešu laikā lēmusi Eiropadome, jo īpaši Izaugsmes un nodarbinātības paktā, ir jāturpina pilnīgi un steidzami īstenot, izmantojot jo īpaši zaļās ekonomikas potenciālu veicināt izaugsmi un konkurētspēju. Nesenais EIB kapitāla palielinājums par EUR 10 miljardiem dos EIB iespēju aizdot papildu EUR 60 miljardus izaugsmes un nodarbinātības atbalstam, un kopā ar Eiropas Investīciju fondu tas palīdzēs 2013.–2015. gadā stimulēt projektus vērtībā līdz EUR 180 miljardiem. Jūnijā Eiropadome izvērtēs Izaugsmes un nodarbinātības pakta īstenošanu, īpašu uzmanību pievēršot pasākumiem ar mērķi radīt darbvietas un tam, lai uzlabotu ekonomikas finansēšanu attiecībā uz ātrdarbīgiem izaugsmes pasākumiem. Šajā sakarībā Komisija kopā ar EIB jūnijā ziņos par iespējām un par mērķtiecīgām prioritātēm, kuras būtu jānosaka, it īpaši attiecībā uz infrastruktūru, energoefektivitāti un resursu izmantošanas efektivitāti, digitālo ekonomiku, pētniecību un inovāciju un MVU.
8. Steidzami ir jāpabeidz un jāīsteno labākas ekonomikas pārvaldības satvars. Ir pilnībā jāizmanto jaunie fiskālās un makroekonomiskās uzraudzības tiesību akti (sešu tiesību aktu kopums, divu tiesību aktu kopums un LSKP). Jo īpaši ir jāveic visi vajadzīgie priekšdarbi, lai nodrošinātu, ka šos jaunus noteikumus faktiski piemēro no valstu budžeta ciklu sākuma 2013. gadā.

9. Eiropadome šodien īpaši uzsver šādus jautājumus:

- a) bezdarba problēmas risināšana ir vissvarīgākais sociālais uzdevums, ar ko mēs saskaramies. Pašreizējos apstākļos sevišķa prioritāte un uzmanība tādēļ jāpiešķir aktīvai nodarbinātībai, sociālai un darba tirgus politikai, un par īpašu prioritāti jāizvirza jauniešu nodarbinātības veicināšana. Izglītības un apmācības sistēmām ir jādarbjas labāk, nodrošinot to, ka jauniešiem ir vajadzīgās prasmes, un veidojot efektīvākas saiknes starp darba un izglītības jomām. Pēc Eiropadomes 2013. gada februāra sanāksmē panāktās vienošanās par Jaunatnes nodarbinātības ierosmi Komisija saistībā ar notiekošajām sarunām par Eiropas Sociālā fonda regulu ir nākusi klajā ar priekšlikumiem par tehniskiem pielāgojumiem, kas vajadzīgi, lai ierosme sāktu pilnībā darboties no 2014. gada 1. janvāra. Tīkmēr dalībvalstis var izmantot līdzekļus, kas pašreizējā plānošanas periodā pieejami no visiem attiecīgajiem struktūrfondiem, lai sekmētu cīņu pret jauniešu bezdarbu. Šajā sakarā Eiropadome pauž gandarījumu par Komisijas centieniem turpināt sadarbību ar dalībvalstīm, kurās ir visaugstākais jauniešu bezdarba līmenis. Vienošanās, ko Padome 28. februārī panākusi par garantiju jauniešiem, palīdzēs nodrošināt, lai visi jaunieši, kas ir jaunāki par 25 gadiem, četros mēnešos no brīža, kad viņi kļūst par bezdarbniekiem vai beidz formālo izglītību, saņemtu kvalitatīvu darba, turpmākas izglītības, mācekļa prakses vai stažēšanās piedāvājumu, un tā būtu ātri jāīsteno, tostarp ar Jaunatnes nodarbinātības ierosmes atbalstu. Darbs jāturpina arī plašākā kontekstā saistībā ar nodarbinātības pasākumu kopumu, tostarp darba tirgū iesaistot daudz vairāk sieviešu, samazinot ilgtermiņa bezdarbu un nodrošinot gados vecāku darba ņēmēju pilnīgu dalību. Izšķiroša nozīme ir krīzes sociālo seku pārvarēšanai un nabadzības un sociālās atstumtības izskaušanai;

- b) vienotais tirgus joprojām ir viens no galvenajiem izaugsmes un nodarbinātības virzītājiem. Šajā sakarā Eiropadome aicina dalībvalstis pilnībā ņemt vērā ieteikumus, kas iekļauti Komisijas ziņojumā par vienotā tirgus integrācijas stāvokli, un pauž gandarījumu par Komisijas ieceri šādu ziņošanu integrēt nākamajos gada izaugsmes pētījumos. Būtiska prioritāte ir drīzumā pabeigt darbu pie visiem I vienotā tirgus akta priekšlikumiem, jo īpaši attiecībā uz tādiem galvenajiem jautājumu kopumiem kā grāmatvedība, profesionālās kvalifikācijas, publiskais iepirkums, darba ņēmēju norīkošana un e-paraksts un e-identifikācija, lai sekmētu konkurētspēju, padziļinātu vienoto tirgu un novērstu nepamatotus šķēršļus. Komisija nekavējoties iesniegs pārējos II vienotā tirgus akta priekšlikumus, lai tos drīzumā izskatītu un varētu pieņemt līdz šīs leģislatūras beigām. Tāpat steidzami ir jāuzlabo visu ar vienoto tirgu saistīto tiesību aktu, tostarp Pakalpojumu direktīvas, īstenošana, jo īpaši veicot stingru salīdzinošu izvērtēšanu un ātri rīkojoties, lai novērstu nepamatotus šķēršļus. Eiropadome turpinās regulāri pārskatīt visus šos jautājumus;

- c) jāturpina darbs, lai samazinātu vispārējo regulatīvo slogu ES un valstu līmenī, vienmēr ņemot vērā vajadzību pienācīgi aizsargāt patērētājus un darba ņēmējus. Ņemot vērā Komisijas nesenos paziņojumus, dalībvalstīm un Komisijai būtu jāvirza uz priekšu darbs pie lietpratīga regulējuma, īpaši uzsverot MVU vajadzības. Dalībvalstis īpašu uzmanību pievēršīs tam, lai izvairītos no papildu sloga ES tiesību aktu īstenošanā. Eiropadome atzinīgi vērtē Komisijas neseno ziņojumu par tiem noteikumiem, kas rada vislielāko slogu MVU, un cer līdz jūnijam saņemt pirmos konkrētos priekšlikumus par tās konstatējumu īstenošanu. Komisija pārraudzīs progresu, izmantojot MVU rezultātu pārskatus. Tā nodrošinās arī "normatīvās atbilstības" (*"REFIT"*) programmas raitu un efektīvu īstenošanu, proti, ātri nosakot reglamentējamās jomas un tiesību aktus, kuriem ir vislielākais potenciāls vienkāršot noteikumus un mazināt regulējuma izmaksas. Eiropadome cer rudenī saņemt pirmos priekšlikumus par regulatīvā sloga vienkāršošanu un samazināšanu. Eiropadome atzīmē, ka Komisija savā gada darba programmā ierosina sarakstu ar nepieņemtiem priekšlikumiem, kas jāatsauc. Lai samazinātu regulējuma slogu un sekmētu konkurētspēju, tā mudina Komisiju izmantot *"REFIT"* programmu, lai apzinātu un rudenī ierosinātu atsaukt noteikumus, kas vairs nav vajadzīgi, un turpinātu esošo tiesību aktu konsolidāciju kā daļu no tās vienkāršošanas darba.

10. Eiropadome nākamajos mēnešos rīkos virkni tematisku pārrunu par sektorālajiem un strukturālajiem aspektiem, kas ir izšķirīgi ekonomikas izaugsmei un Eiropas konkurētspējai. Šādas pārrunas būs arī pamats nākamā gada debatēm par stratēģiju "Eiropa 2020" un par tās pamatmērķu īstenošanā sasniegtā pārskatīšanu. Ņemot vērā minētās pārrunas, Eiropadome aicina veikt sagatavošanas darbu, par prioritāriem izvirzot šādus jautājumus:
- a) enerģētika (2013. gada maijs): turpinās darbs pie iekšējā enerģijas tirgus izveides un pie starpsavienojumiem ar Eiropas enerģijas tirgiem. Pēc 2015. gada nevienai ES dalībvalstij nevajadzētu būt izolētai no Eiropas gāzes un elektrības tīkliem. Eiropai ir vajadzīgas investīcijas modernā enerģētikas infrastruktūrā, un ir jārod risinājums augsto enerģijas cenu problēmai, kas apgrūtina konkurētspēju;
 - b) inovācija (2013. gada oktobris): Eiropadome gaida, ka Komisija pietiekami savlaicīgi pirms pārrunām iepazīstinās ar savu Eiropas Pētniecības telpas ziņojumu, kā arī paziņojumu "Inovācijas savienības attīstība (2012. gadā)", tostarp vienoto inovācijas rādītāju;
 - c) digitalizācijas programma un citi pakalpojumi (2013. gada oktobris): Eiropadome ņem vērā Komisijas ieceri jau labu laiku pirms oktobra ziņot par pašreizējo stāvokli un atlikušajiem šķēršļiem, kas vēl jānovērš, lai nodrošinātu, ka līdz 2015. gadam ir izveidots pilnībā funkcionējošs digitālais vienotais tirgus, kā arī par konkrētiem pasākumiem, kuru mērķis ir pēc iespējas drīz izveidot informācijas un sakaru tehnoloģiju vienoto tirgu;
 - d) aizsardzība (2013. gada decembris): šajā sakarā Eiropadome arī izskatīs iespējas izstrādāt integrētāku, novatoriskāku un konkurētspējīgāku Eiropas aizsardzības tehnoloģisko un rūpniecības pamatu;

- e) rūpniecības konkurētspēja un politika (2013. gada jūnijs un 2014. gada februāris):
uzsverot, cik būtiski ir Eiropu padarīt konkurētspējīgāku ražošanas un investīciju ziņā, Eiropadome gaida, ka tiks veikti turpmāki pasākumi pēc Komisijas nesenajiem paziņojumiem par rūpniecības politiku un konkrētām rūpniecības nozarēm, kā arī to, ka Komisija savlaicīgi sniegs papildu ieguldījumu šīm pārrunām, proti, ziņojumu par Eiropas konkurētspēju, ziņojumu par rūpniecības politikas prioritāšu īstenošanu un secinājumus par rūpniecības izstrādājumu vienotā tirgus pārskatīšanu.

EMS padziļināšana

11. Eiropadome pārlūkoja pašreizējo darbu pie četriem virzieniem, kas tās 2012. gada decembra secinājumos tika noteikti attiecībā uz EMS padziļināšanu. Jebkādi jauni soļi ceļā uz ekonomikas pārvaldības stiprināšanu būs jāpapildina ar papildu soļiem ceļā uz lielāku leģitimitāti un pārskatatbildību.
12. Ir steidzami jāvirzās uz integrētāku finanšu satvaru, lai atjaunotu normālu kreditēšanu, uzlabotu konkurētspēju un palīdzētu veikt vajadzīgās ekonomikas korekcijas. Turpinot progresu, kas panākts saistībā ar jaunajiem noteikumiem par kapitāla prasībām bankām, ir ātri jāatrisina atlikušie tehniskie jautājumi, lai līdz mēneša beigām varētu panākt galīgo vienošanos. Prioritāte ir nākamajās nedēļās pabeigt likumdošanas procesu attiecībā uz vienoto uzraudzības mehānismu (VUM).

13. Eiropadome atgādina, ka ir noteikti jāsarauj apburtais loks, kas izveidojies starp bankām un valstīm. Saskaņā ar 2012. gada decembrī panākto vienošanos cik drīz vien iespējams 2013. gada pirmajā pusē būtu jāvienojas par darbības sistēmu, tostarp par vēsturisko aktīvu definīciju, lai tad, kad būs izveidots efektīvs vienots uzraudzības mehānisms, Eiropas stabilizācijas mehānismam ir iespēja pēc parastā kārtībā pieņemta lēmuma tieši rekapitalizēt bankas. Pirms 2013. gada jūnija ir jāpanāk vienošanās par Banku sanācijas un noregulējuma direktīvu un Noguldījumu garantiju sistēmu direktīvu, nodrošinot taisnīgu līdzsvaru starp piederības valstīm un uzņēmējām valstīm. Komisija līdz 2013. gada vasarai plāno iesniegt tiesību akta priekšlikumu par vienotu noregulējuma mehānismu valstīm, kas piedalās VUM; tas būs jāizskata prioritārā kārtā, lai to varētu pieņemt šajā Parlamenta sasaukumā. Tam būtu jānodrošina efektīva finanšu iestāžu noregulējuma sistēma, vienlaikus saistībā ar banku krīzēm aizsargājot nodokļu maksātājus, tā pamatā vajadzētu būt pašas finanšu nozares ieguldījumiem, un tajā būtu jāietver piemēroti un efektīvi atbalsta pasākumi, kā teikts Eiropadomes 2012. gada decembra secinājumos. Vienotā tirgus integritāte tiks pilnībā ievērota, un tiks nodrošināti līdzvērtīgi apstākļi tām dalībvalstīm, kas piedalās VUM, un tām, kas tajā nepiedalās.
14. Eiropadome ņem vērā Eurosamitu darba organizēšanas noteikumu pieņemšanu un pauž gandarījumu par to, ka šie noteikumi ir paredzēti, lai uzlabotu eurozonas pārvaldības kvalitāti, vienlaikus saglabājot visas Eiropas Savienības integritāti, kā konkrēti atzīts attiecīgos LSKP noteikumos ².

II. CITI JAUTĀJUMI

15. Eiropadome rīkoja viedokļu apmaiņu par ES attiecībām ar tās stratēģiskajiem partneriem.
-

² Nīderlande iesniedza parlamentāras izpētes atrunu par šo punktu.